

Smaakmaker

HOW BELGIUM SAVED EUROPE

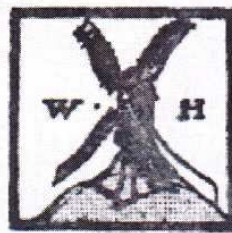
By CHARLES SAROLEA

PH.D. (LIÉGE), LITT.D. (BRUSSELS)
BELGIAN CONSUL IN EDINBURGH

WITH A PREFACE BY
COUNT GOBLET D'ALVIELLA

BELGIAN SECRETARY OF STATE

AND A MAP OF BELGIUM

LONDON
WILLIAM HEINEMANN

CONTENTS

CHAP	PAGE
INTRODUCTION	I
I. THE MORAL SIGNIFICANCE OF THE BELGIAN CAMPAIGN	II
II. THE HERO-KING : A CHARACTER SKETCH	23
III. BELGIUM AND THE BELGIAN PEOPLE BEFORE THE GERMAN INVASION	35
IV. THE POSITION OF BELGIUM IN INTERNATIONAL LAW	45
V. THE GERMAN PLOT IN BELGIUM	53
VI. THE GERMAN PREPARATIONS FOR THE WAR	61
VII. THE GERMAN CHALLENGE AND THE BELGIAN REPLY	73
VIII. THE DEFENCE OF LIÉGE	91
IX. THE STRATEGY OF THE BELGIAN AND THE FRENCH CAMPAIGNS	111

X	CHAP.	PAGE
	X. THE TRAGIC ISOLATION OF BELGIUM AND THE TRUE CAUSE OF THE FALL OF NAMUR	125
	XI. THE OCCUPATION OF BRUSSELS	133
	XII. THE BATTLE OF MALINES	143
	XIII. THE DESTRUCTION OF LOUVAIN	151
	XIV. GERMAN ATROCITIES IN BELGIUM	163
	XV. THE SIEGE OF ANTWERP	173
	XVI. AFTER ANTWERP	191
	XVII. THE MARTYRDOM OF BELGIUM	197
	XVIII. THE PROBLEM OF THE BELGIAN REFUGEES	205
	APPENDIX I. MALINES, THE DEAD CITY	215
	APPENDIX II. THE MARTYRDOM OF BELGIUM, BY G. K. CHESTERTON	221

PREFACE

DR. SAROLEA has described in a masterly book, "The Anglo-German Problem," the antecedents, or rather the factors, of the present war in which Germany declares that England is her principal enemy. I know of no book that expresses better the mentality of the two nations on the eve of their inevitable conflict, and events have borne out in a striking manner the author's logical deductions.

To-day he deals especially with the part that Belgium has played in this formidable struggle, and the sufferings she has undergone through having remained true to her duty as a neutral nation. I am certain no one can read those tragic pages without becoming more than ever confirmed in his conviction that we are fighting in the cause of right, of liberty, and of civilization. They lay bare to us the true meaning and reveal the true value of the

vi

PREFACE

German "culture" of to-day, and one shudders at the thought of the regime that its promoters would impose on Europe if Germany were to be victorious.

I know of no more disconcerting fact than the facility with which honest and peaceable Germany, gentle, simple, and conscientious, humanitarian and idealist, the Germany of Lessing, Kant, and Goethe, has in one century been transformed into the Germany of William II, of Zeppelin and Krupp, which is exactly its antithesis. Whether the reversion of the Germans to the habits of their barbarous ancestors be a phenomenon of atavism or a contagious aberration sometimes to be met with in the psychology of nations, it must be admitted that to-day they are unanimous in turning their backs on human progress. And worst of all is, German intellectuals are probably acting in all good faith when they uphold the superiority of a culture which authorizes, and even attempts to justify, such atrocities as those of which the Belgians have been the victims.

Dare we hope that Germany, reduced to her proper limits, cured of her megalomania by her disasters, rid of the Prussian Cæsarism which is

PREFACE

vii

at the root of the evil, will return some day to the traditions of a past which even her most bitter opponents recognize to have lacked neither in glory nor advantage to humanity? I should not myself dare to answer this riddle, and I think M. Sarolea himself would hesitate to compromise his reputation as a prophet in attempting to solve it.

Meantime one duty is open to us—that is, to carry on the war to the bitter end against the Germany of the Hohenzollerns and not to stop until any reiteration of these aggressions against peaceful neighbours who only ask that their rights shall be respected has been put beyond the range of possibility. Such is the one condition of any lasting peace.

GOBLET D'ALVIELLA.

Enz....

Situering

Charles Saroléa werd geboren in 1870 in Tongeren als zoon van dokter Jean-Pierre (Tongeren 1833 - Hasselt 1892), raadsman van de stad Hasselt en secretaris van de Limburgse medische commissie, en van Marie Félicité Vrindts (Tongeren 1837-?). Plaats en datum van Charles' overlijden: Edinburgh, 11.03.1953.

Charles liep school aan het Koninklijk Atheneum in Hasselt en de universiteit van Luik. Hier werd hij doctor in de filosofie en letteren in 1892. Later studeerde hij nog aan diverse Europese universiteiten. Saroléa zou getrouwd geweest zijn met de zus van de beroemde zuidpoolontdekker Ernest Henry Shackleton.

Hij was professor Frans aan de universiteit van Edinburgh tussen 1894 en 1931 en voorzitter van het Revue Franco-Ecossaise. In 1896 richtte hij het tijdschrift Revue Française d'Edinbourg op. Hij was oprichter van de uitgeverij Crès in Parijs. Tussen 1901 en 1953 was hij Belgisch consul in Edinburgh. Van 1912 tot 1917 was hij editor voor het tijdschrift Everyman. Tijdens de Eerste Wereldoorlog was hij oorlogs-correspondent voor de Daily Chronicle en The New York Times. In 1915 reisde hij in opdracht van de Belgische overheid naar de USA. Gedurende verschillende weken trachtte hij er de Amerikanen te overtuigen van de Duitse wreedheden begaan in België.

In mei 1915 valt hij openlijk de neutrale houding van de VS ten aanzien van Duitsland aan. Saroléa wordt daarop teuggefloten naar Europa. De Belgische regering in ballingschap in Le Havre stuurt daarna aan op meer voorzichtigheid bij de keuze van buitenlandse missionarissen.

In 1920 liet hij zich naturaliseren tot Engels staatsburger.

Saroléa beweerde dat hij 20 talen kende. Hij schreef talrijke boeken over internationale politiek. In zijn boek *The Anglo-German Problem* (1912) zet hij zijn visie op het Europese politieke landschap uiteen. Hierin voorspelt Saroléa dat Duitsland België zal binnenvallen. Hij beschrijft het Duitse superioriteitsgevoel en hun streven naar een wereldrijk, een terugkeer van de oude "Napoleontische droom". De toenmalige koning Albert drukt zijn appreciatie voor Saroléa uit met de volgende woorden: "Hij bezit een zeldzame scherpzinnigheid en een opmerkelijk aanvoelen van de politieke realiteit."

(Bron: www.hasel.be/sarol...)

Zijn boek "How Belgium saved Europe" wekte jaren geleden reeds mijn interesse, en we stonden op het punt het in Nederlandse vertaling uit te geven. Maar vermits de auteursrechten nog niet uitgedoofd zijn, hebben we dat plan laten varen en kozen we voor deze tussenoplossing.

Kamiel Mertens, redacteur 2020
Balen, 2020.07.14